

**របាយការណ៍សង្ខេបស្តីពីការវាយតម្លៃបឋមលើផលប៉ះពាល់នៃ
សេចក្តីព្រាងប្រកាស
ស្តីពី**

**“នីតិវិធីនិងលក្ខខណ្ឌក្នុងការផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណធនធានរ៉ែ សម្រាប់ការធ្វើអាជីវកម្ម
បូមខ្សាច់ទន្លេ ស្ទឹង ព្រែក និងបឹងប្តូរ លក្ខណៈសិប្បកម្ម និងទ្រង់ទ្រាយតូច”**

រហូតមកដល់បច្ចុប្បន្ន ក្រសួងរ៉ែនិងថាមពលបានដាក់ចេញនូវលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តជាច្រើន សម្រាប់ធ្វើការគ្រប់គ្រង ចាត់ចែង និងប្រើប្រាស់ធនធានរ៉ែដើម្បីលើកស្ទួយសេដ្ឋកិច្ចប្រទេសជាតិ ដែលក្នុងនោះក៏បានចែងអំពីលក្ខខណ្ឌតម្រូវជាច្រើនក្នុងការផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណធនធានរ៉ែ ជាពិសេស អាជ្ញាបណ្ណសិប្បកម្មធនធានរ៉ែសម្រាប់ការបូមយកខ្សាច់ ដី ល្បាប់ ឬក្រួសតាមផ្លូវទឹក។

សំណើបញ្ញត្តិកម្មជាសេចក្តីព្រាងប្រកាសស្តីពី “នីតិវិធីនិងលក្ខខណ្ឌក្នុងការផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណ ធនធានរ៉ែសម្រាប់ការធ្វើអាជីវកម្មបូមខ្សាច់ទន្លេ ស្ទឹង ព្រែក និងបឹងប្តូរលក្ខណៈសិប្បកម្ម និង ទ្រង់ទ្រាយតូច” នេះបានធ្វើឡើងស្របតាមជំពូកទី៤ នៃច្បាប់ស្តីពី “ការគ្រប់គ្រងនិងការធ្វើអាជីវកម្ម ធនធានរ៉ែ” ក្នុងគោលបំណងធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងក្នុងការគ្រប់គ្រងអាជីវកម្មសិប្បកម្មធនធានរ៉ែ បង្កើន ចំណូលរដ្ឋ និងកាត់បន្ថយការធ្វើប្រតិបត្តិការបូមយកខ្សាច់ដោយខុសច្បាប់ គ្មានបច្ចេកទេស និងមិន គោរពតាមលក្ខខណ្ឌនៃអាជ្ញាបណ្ណ ដើម្បីចូលរួមកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់ដល់បរិស្ថាន សង្គម និង ធនធានធម្មជាតិ និងបង្កើតឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព គណនេយ្យភាព និងតម្លាភាពក្នុងការធ្វើអាជីវកម្មបូម ខ្សាច់ខ្នាតតូចតាមទន្លេ ស្ទឹង ព្រែក និងបឹងប្តូរ។

ដើម្បីធានាឱ្យបាននូវមូលដ្ឋាននៃការសិក្សា វិភាគ និងប្រៀបធៀបដែលមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ ក្រុមការងារវាយតម្លៃលើផលប៉ះពាល់នៃលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តបានសម្រេចជ្រើសយកជម្រើសចំនួន ពីរដើម្បីយកមកធ្វើការពិភាក្សា ដែលមានខ្លឹមសារដូចខាងក្រោម៖

- ជម្រើសទី១៖ រក្សាស្ថានភាពដើមនិងពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត ដែលមានស្រាប់។
- ជម្រើសទី២៖ ចេញសេចក្តីព្រាងប្រកាស ស្តីពី នីតិវិធី និងលក្ខខណ្ឌក្នុងការផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណ ធនធាន រ៉ែ សម្រាប់ការធ្វើអាជីវកម្មបូមខ្សាច់ទន្លេ ស្ទឹង ព្រែក និងបឹងប្តូរ លក្ខណៈសិប្បកម្មនិងទ្រង់ទ្រាយតូច។

យោងតាមលទ្ធផលដែលទទួលបានមកពីការវិភាគបន្តកំណាយ និងផលចំណេញនៃ ជម្រើសទាំងពីរ យើងបានរកឃើញថាការចំណាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងជម្រើសទី១មានចំនួន **៧០ ៤៣៨,៩១** (ចិតសិបពាន់ បួនរយសាមសិបប្រាំបី និងកៅសិបមួយសេន) ដុល្លារអាមេរិក ហើយ ការចំណាយរបស់ធុរកិច្ចក្នុងជម្រើសទី១មានចំនួន **១៣ ៦៥០** (ដប់បីពាន់ ប្រាំមួយរយហាសិប)

ដុល្លារសហរដ្ឋអាមេរិកគត់។ ចំពោះជម្រើសទី២ការចំណាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលមានចំនួន ៧៦ ៨៨១,៧៤ (ចិតសិបប្រាំមួយពាន់ ប្រាំបីរយប៉ែតសិបមួយ និងចិតសិបបួន) ដុល្លារអាមេរិក ហើយ ការចំណាយរបស់ធុរកិច្ចក្នុងជម្រើសទី២មានចំនួន ១៥ ២២៥ (ដប់ប្រាំពាន់ ពីររយម្ភៃប្រាំ) ដុល្លារអាមេរិកគត់។

ផ្អែកលើលទ្ធផលនៃការវិភាគលើបន្ទុកចំណាយនិងផលចំណេញនៃជម្រើសទាំងពីរខាងលើ យើងគួរជ្រើសរើសយកជម្រើសទី១ដោយសារមូលហេតុដូចខាងក្រោម៖

- ១- ទាំងចំណាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលនិងចំណាយធុរកិច្ចរបស់ជម្រើសទី១ មានចំនួនតិចជាងចំណាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលនិងចំណាយធុរកិច្ចរបស់ជម្រើសទី២
- ២- ខ្លឹមសារនៃលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តដែលមានស្រាប់ ពិសេសខ្លឹមសារនៃប្រកាសលេខ ៣២១រថ.អធរ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី០១ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៧ ស្តីពី “ការធ្វើប្រតិបត្តិកម្មមុខងារក្នុងការផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណធនធានវ៉ែសម្រាប់ប្រតិបត្តិការវ៉ែមានលក្ខណៈជាសិប្បកម្មនិងខ្នាតតូចទៅឱ្យរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិរាជធានី ខេត្ត” មានអត្ថន័យគ្រប់គ្រាន់ និងបានបញ្ជាក់ច្បាស់អំពីនីតិវិធីក្នុងការដាក់ពាក្យស្នើសុំអាជ្ញាបណ្ណពាក់ព័ន្ធនានា។
- ៣- ខ្លឹមសារនៃសេចក្តីព្រាងប្រកាសស្តីពី “នីតិវិធីនិងលក្ខខណ្ឌក្នុងការផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណធនធានវ៉ែសម្រាប់ការធ្វើអាជីវកម្មបូមខ្សាច់ទន្លេ ស្ទឹង ព្រែក និងបឹងបួលក្ខណៈសិប្បកម្ម និងទ្រង់ទ្រាយតូច” មានភាពស្មុគស្មាញ និងអាចធ្វើឱ្យអាជីវករមានការភាន់ច្រឡំថែមទៀតផង។

ដោយសារខ្លឹមសារនៃលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តដែលមានស្រាប់បានកំណត់អំពីបច្ចេកទេសក្នុងការធ្វើប្រតិបត្តិការធនធានវ៉ែគ្រប់គ្រាន់ហើយនោះ ក្រសួងវ៉ែនិងថាមពលគួរបន្តពង្រឹងសមត្ថភាពក្រុមការងារអធិការកិច្ចរបស់ក្រសួងនិងធ្វើការផ្សព្វផ្សាយអំពីខ្លឹមសារទាំងនោះទៅឱ្យសាធារណៈជនពិសេសអាជីវករធនធានវ៉ែឱ្យបានយល់ដឹងកាន់តែច្បាស់បន្ថែមទៀត។ ជាមួយគ្នានេះផងដែរ ក្រសួងវ៉ែនិងថាមពលត្រូវបន្តពង្រឹងសមត្ថភាពមន្ត្រី និងបន្តការលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពក្នុងការតាមដានពិនិត្យ និងការធ្វើអធិការកិច្ចលើលក្ខខណ្ឌបច្ចេកទេសនៃប្រតិបត្តិការបូមយកខ្សាច់ទន្លេ ស្ទឹង ព្រែក និងបឹងបួលក្ខណៈសិប្បកម្មនិងទ្រង់ទ្រាយតូច ដើម្បីធានាឱ្យបាននូវប្រសិទ្ធភាព គណនេយ្យភាព និងតម្លាភាពក្នុងការគ្រប់គ្រងអាជីវកម្មធនធានវ៉ែខ្សាច់។

ការវាយតម្លៃបឋមលើផលប៉ះពាល់

- បញ្ញត្តិកម្ម   ៖   សេចក្តីព្រាងប្រកាសស្តីពីនីតិវិធី   និងលក្ខខណ្ឌក្នុងការផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណធនធានរ៉ែ សម្រាប់ការធ្វើអាជីវកម្មបូមខ្សាច់ទន្លេ ស្ទឹង ព្រែក និងបឹងប្តូរលក្ខណៈ សិប្បកម្ម និងទ្រង់ទ្រាយតូច
- ក្រសួង/ស្ថាប័ន   ៖   ក្រសួងរ៉ែនិងថាមពល
- លេខយោង   ៖   ០០០៧/រថ
- កាលបរិច្ឆេទចាប់ផ្តើម   ៖   ថ្ងៃទី០១ ខែ មេសា ឆ្នាំ២០១៦
- កាលបរិច្ឆេទបញ្ចប់   ៖   ថ្ងៃទី២៤ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៨

អន្តរាគមន៍សង្ខេបអំពីសំណើបញ្ញត្តិកម្ម

ប្រកាសនេះមានគោលបំណង

កំណត់នូវនីតិវិធី លក្ខខណ្ឌ និងគោលការណ៍ជាក់លាក់ក្នុងការផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណធនធានរ៉ែ ដោយមន្ទីររ៉ែ និងថាមពលរាជធានី ខេត្ត សម្រាប់ការធ្វើអាជីវកម្មបូមខ្សាច់ទន្លេ ស្ទឹង ព្រែក និង បឹងប្តូរដែលមានលក្ខណៈសិប្បកម្មនិងទ្រង់ទ្រាយតូច។

បង្កើតឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព គណនេយ្យភាព និងតម្លាភាព ក្នុងការគ្រប់គ្រងអាជីវកម្មធនធានរ៉ែខ្សាច់កាត់បន្ថយជាអតិបរមានូវផលប៉ះពាល់បរិស្ថាននិងសង្គម លើកកម្ពស់ចំណូលជាតិពីវិស័យធនធានរ៉ែ និងដើម្បីជាមូលដ្ឋានបច្ចេកទេសសម្រាប់មន្ទីររ៉ែនិងថាមពលយកទៅអនុវត្តការងាររបស់ខ្លួន។

វិសាលភាព

ប្រកាសនេះមានវិសាលភាពគ្របដណ្តប់ លើរាល់សកម្មភាពអាជីវកម្មបូមខ្សាច់ទន្លេ ស្ទឹង ព្រែក និងបឹងប្តូរ ក្នុងលក្ខណៈសិប្បកម្ម ឬទ្រង់ទ្រាយតូច។

កាតព្វកិច្ចចំពោះធុរកិច្ច

- អាជ្ញាបណ្ណខាងលើនេះអាចផ្តល់ឱ្យចំពោះតែអាជីវកម្មដែលមានទំហំផ្ទៃការដ្ឋានមិនលើសពី១ហិកតា និងក្នុងជម្រៅអាជីវកម្មដែលប្រើប្រាស់ម៉ាស៊ីនបូមមានកម្លាំងសរុបមិនលើសពី៧៥សេះ ជម្រៅមិនត្រូវលើសពី០១ម៉ែត្រពីលើកម្រិតជម្រៅជ្រៅបំផុតនៃបាតទន្លេ ស្ទឹង ឬបឹងប្តូរ ឬ ក្នុងលក្ខខណ្ឌជម្រៅកំណត់ដោយក្រសួងរ៉ែនិងថាមពល
- សកម្មភាពអាជីវកម្មអនុវត្តត្រឹមត្រូវតាមស្តង់ដារបទដ្ឋានការពារបរិស្ថាននិងសង្គមដែលកំណត់ដោយក្រសួងបរិស្ថាន
- អនុវត្តតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវផ្សេងទៀតដូចមានចែងក្នុងប្រកាសលេខ ០០០២ រថ.អធ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី០៨ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៥ និងប្រកាសលេខ៥២០ រថ.រស.ប្រក ចុះថ្ងៃទី១៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៤
- ទីតាំងប្រតិបត្តិការបូមខ្សាច់និងទីតាំងដេប៉ូស៊ីតខ្សាច់ត្រូវស្ថិតនៅក្នុងចម្ងាយមានសុវត្ថិភាពពីប្រាំងទន្លេស្របតាមលក្ខណៈបច្ចេកទេស

- ទីតាំងដេប៉ូស៊ីតខ្សាច់ត្រូវមានទំនប់ពីទ្វីបវិញគំនរខ្សាច់ និងរៀបចំដាក់បំពង់សម្រាប់បង្ហូរទឹកចេញឱ្យបានត្រឹមត្រូវ
- អាជីវករដែលមានអាជ្ញាបណ្ណបូមខ្សាច់ស្ទឹង ទន្លេ ព្រែក និងបឹងប្តូរជាលក្ខណៈសិប្បកម្ម ឬទ្រង់ទ្រាយតូចទាំងអស់មានការត្រួតត្រាបង់ថ្លៃអាជ្ញាបណ្ណ ថ្លៃឈ្នួលដី សួយសារ និងកាតព្វកិច្ចសារពើពន្ធ និងមិនមែនសារពើពន្ធទាំងអស់ផ្សេងទៀតស្របតាមច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិជាធរមាន
- អាជីវករត្រូវធ្វើការពិគ្រោះយោបល់ និងស្នើសុំការអនុញ្ញាតពីស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចពាក់ព័ន្ធស្របតាមការតម្រូវនៃច្បាប់និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធនានា និងធ្វើការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយ សហគមន៍ដែលប៉ះពាល់ក្នុងដំណើរការប្រតិបត្តិការអាជីវកម្មរបស់ខ្លួន។

កាតព្វកិច្ចចំពោះមន្ទីរវ៉ែនិងថាមពល

- ត្រូវរៀបចំកំណត់ហេតុកិច្ចព្រមព្រៀងបន្ថែមជាមួយអាជីវករ អំពីកាតព្វកិច្ចហិរញ្ញវត្ថុបន្ថែមដូចជា៖
  - o មូលនិធិវ៉ែសម្រាប់ទ្រទ្រង់កិច្ចអភិវឌ្ឍសហគមន៍មូលដ្ឋាន
  - o ថវិកាគ្រប់គ្រងនិងបណ្តុះបណ្តាលក្នុងវិស័យធនធានវ៉ែ និងបន្ថែមចំណូលជាតិ
  - o ក្រសួងវ៉ែនិងថាមពលនិងស្ថាប័នក្រោមឱវាទអាចព្យួរបូមបញ្ជប់អាជ្ញាបណ្ណរបស់អាជីវករបានដោយធ្វើការជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ
- ការព្យួរបូមបញ្ជប់អាជ្ញាបណ្ណអាចធ្វើឡើងក្នុងករណីដែល៖
  - o អាជីវករដែលជាម្ចាស់អាជ្ញាបណ្ណធនធានវ៉ែបានល្មើសនិងច្បាស់ជាធរមាន ខកខានក្នុងការអនុវត្តតាមបទប្បញ្ញត្តិណាមួយនៃប្រកាសនេះ ឬមិនគោរពតាមបទបញ្ជាដែលចេញដោយក្រសួងវ៉ែនិងថាមពល
  - o អាជីវករខកខានក្នុងការអនុវត្តតាមកាតព្វកិច្ចក្នុងអំឡុងពេល៦០ថ្ងៃបន្ទាប់ពីបានទទួលបានសេចក្តីជូនដំណឹងរបស់ក្រសួងវ៉ែនិងថាមពល អាជីវករដែលក្លាយជាអ្នកជំពាក់បំណុល ក្ស័យធន ឬត្រូវរំលាយក្រុមហ៊ុន
  - o ក្រសួងពិនិត្យឃើញថាប្រតិបត្តិការធនធានវ៉ែក្រោមអាជ្ញាបណ្ណធនធានវ៉ែត្រូវបានអនុញ្ញាតក្នុងតំបន់ដែលពុំទាន់មានការកំណត់កម្រិតហានិភ័យដល់បរិស្ថាននិងសង្គម
  - o ក្នុងករណីចាំបាច់មន្ទីរត្រូវរៀបចំកិច្ចពិគ្រោះយោបល់និងវេទិការជាសាធារណៈ
- ក្រោយពេលចេញអាជ្ញាបណ្ណជូនអាជីវកររួច មន្ទីរវ៉ែនិងថាមពលត្រូវធ្វើការត្រួតពិនិត្យជាប្រចាំនូវលក្ខណៈបច្ចេកទេសនៃប្រតិបត្តិការរបស់អាជីវករ និងភាពអនុលោមនៃប្រកាសនេះ ហើយត្រូវរាយការណ៍ជាប្រចាំមកក្រសួងវ៉ែនិងថាមពលនូវវឌ្ឍនភាពរបស់សម្បទានិកដែលធ្វើប្រតិបត្តិការអាជីវកម្មខ្សាច់ទាំងអស់ ដោយភ្ជាប់មកនូវរបាយការណ៍ប្រចាំខែផង។

ប្រភេទបញ្ញត្តិកម្ម៖

ច្បាប់	ព្រះរាជក្រឹត្យ	អនុក្រឹត្យ	ប្រកាស	សេចក្តីសម្រេច	សារាចរ	ផ្សេងៗទៀត
☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐

ផលប៉ះពាល់បឋម១នៃសំណើបញ្ញត្តិកម្មលើវិស័យ:

- សេដ្ឋកិច្ច   សង្គមកិច្ច   បរិស្ថាន   ផ្សេងៗ.....

១. ការកំណត់បញ្ហា

១.១. បញ្ហាចម្បងដែលបញ្ញត្តិកម្មនេះមានបំណងដោះស្រាយ

-ការបំពុលបរិស្ថាននិងធនធានធម្មជាតិ
ការធ្វើអាជីវកម្មបូមខ្សាច់ខុសច្បាប់ដែលពុំមានបទដ្ឋានបច្ចេកទេសត្រឹមត្រូវនិងគ្រប់គ្រាន់នាំឱ្យមានការបាក់ច្រាំងឬការប្រែប្រួលស្ថានភាពដីនៅតំបន់ប្រតិបត្តិការធនធានដី ដែលបណ្តាលឱ្យប៉ះពាល់ដល់លំនៅដ្ឋានរបស់ប្រជាពលរដ្ឋក្នុងតំបន់ បង្កមានគ្រោះថ្នាក់ដល់ជីវិតមនុស្សសត្វ និងប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងរដល់បរិស្ថាននិងធនធានធម្មជាតិតាមរយៈការបំពុលទឹកដែលប៉ះពាល់ដល់មធ្យាននិងជីវៈចម្រុះនៅតាមទន្លេ ស្ទឹង ព្រែក និងបឹងប្តូរ។

-ការបាត់បង់ចំណូលរដ្ឋ
ការធ្វើអាជីវកម្មធនធានដីអណាធិបតេយ្យ និងខុសច្បាប់ដែលគ្មានអាជ្ញាប័ណ្ណត្រឹមត្រូវនាំឱ្យមានផលប៉ះពាល់សេដ្ឋកិច្ចប្រទេសជាតិដូចជា ការបាត់បង់ចំណូលរដ្ឋតាមរយៈការប្រមូលសួយសារ ពន្ធអាករ ឬថ្លៃដាក់ពាក្យសុំអាជ្ញាប័ណ្ណ ។ល។

១.២.បញ្ហាពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗទៀតដែលបញ្ញត្តិកម្មនេះអាចជួយដោះស្រាយបានផងដែរ

-ភាពស្មុគស្មាញនិងពិបាកក្នុងការគ្រប់គ្រងប្រតិបត្តិការធនធានដីឱ្យត្រូវតាមស្តង់ដារបច្ចេកទេសពិសេស ដោយសារការមិនអនុវត្តតាមច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិជាធរមាននានាឱ្យបានត្រឹមត្រូវ។

-ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រមានការកកស្ទះ ដោយសារមានខ្សាច់ដុះនៅតាមប្រភពទឹកដែលនាំឱ្យមានការពិបាកក្នុងធ្វើចរាចរណ៍តាមផ្លូវទឹក

-ប្រជាកសិករនៅតំបន់មួយចំនួនជួបប្រទះបញ្ហានៃការខ្វះខាតទឹកប្រើប្រាស់សម្រាប់ធ្វើដំណាំ ស្រែចំការ ដោយសារការដុះខ្សាច់។

១.៣. បញ្ជីលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តដែលមានស្រាប់ ដែលពាក់ព័ន្ធឬប្រហាក់ ប្រហែល

១. ច្បាប់ស្តីពី ការគ្រប់គ្រងនិង ធ្វើអាជីវកម្មធនធានដី ដែលប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៧០៧/០៩ ចុះថ្ងៃទី១៣ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០០១។ លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តនេះមានវិសាលភាពធំទូលាយ និងមិនបានកំណត់នូវនីតិវិធីនិងលក្ខខណ្ឌជាក់លាក់ដើម្បីយកមកប្រើប្រាស់ក្នុងគ្រប់គ្រងនិងផ្តល់អាជ្ញាប័ណ្ណធនធានដីសម្រាប់ការធ្វើអាជីវកម្មបូមខ្សាច់ទន្លេ ស្ទឹង ព្រែក និងបឹងប្តូរលក្ខណៈសិប្បកម្មនិងទ្រង់ទ្រាយតូចនេះទេ។

២. ប្រកាសលេខ ៣២១រថ.អធ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី០១ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៧ ស្តីពី “ការធ្វើប្រតិភូកម្មមុខងារក្នុងការផ្តល់អាជ្ញាប័ណ្ណធនធានដីសម្រាប់ប្រតិបត្តិការវិមានលក្ខណៈសិប្បកម្មនិងខ្នាតតូចទៅឱ្យរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិរាជធានី ខេត្ត។ ប្រកាសនេះមានគោលបំណងលើកកម្ពស់គុណភាព ប្រសិទ្ធភាព តម្លាភាព និងគណនេយ្យភាពនៃការគ្រប់គ្រងនិងការធ្វើអាជីវកម្មធនធានដី តាមរយៈការធ្វើប្រតិភូកម្មមុខ

ងារក្នុងការផ្តល់សេវារដ្ឋបាលពាក់ព័ន្ធនឹងការផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណធនធានវ៉ែសប្រាប់ប្រតិបត្តិការវ៉ែមានលក្ខណៈ
ជាសិប្បកម្មនិងខ្នាតតូចទៅឱ្យរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត។ ប្រកាសនេះបានកំណត់ច្បាស់លាស់អំពីគោល
ការណ៍ នីតិវិធី បែបបទ និងលក្ខខណ្ឌក្នុងការផ្តល់និងចុះបញ្ជីអាជ្ញាបណ្ណធនធានវ៉ែចំនួនប្រាំពីរប្រភេទ ដែល
ក្នុងនោះក៏បានរាប់បញ្ចូលផងដែរនូវអាជ្ញាបណ្ណសិប្បកម្មធនធានវ៉ែសប្រាប់ការបូមខ្សាច់ ដី ល្បាប់ ឬ
ក្រូសតាមផ្លូវទឹកផងដែរ។

(សេចក្តីព្រាងប្រកាស)

២. គោលបំណង

- ប្រកាសនេះមានគោលបំណង ៖
- កាត់បន្ថយការធ្វើអាជីវកម្មដោយខុសច្បាប់ គ្មានបច្ចេកទេស និងមិនគោរពតាមលក្ខខណ្ឌអាជ្ញាបណ្ណ
  - កាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់ដល់បរិស្ថាន សង្គម និងធនធានធម្មជាតិ
  - បង្កើតឲ្យមានប្រសិទ្ធភាព គណនេយ្យភាព និងតម្លាភាពក្នុងការធ្វើអាជីវកម្មបូមខ្សាច់ទន្លេ ស្ទឹង ព្រែក និងបឹងប្តូរ
  - ធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងក្នុងការគ្រប់គងអាជីវកម្ម និងបង្កើនចំណូលរដ្ឋ

៣. ជម្រើស

ជម្រើសទី១៖ រក្សាស្ថានភាពដើមនិងពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តដែលមានស្រាប់។

ជម្រើសទី២៖ ចេញសេចក្តីព្រាងប្រកាស ស្តីពី នីតិវិធី និងលក្ខខណ្ឌក្នុងការផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណធនធាន វ៉ែ សប្រាប់ការធ្វើអាជីវកម្មបូមខ្សាច់ទន្លេ ស្ទឹង ព្រែក និងបឹងប្តូរ លក្ខណៈសិប្បកម្មនិងទ្រងទ្រាយតូច។

៤. ការវ៉ាន់ស្មានបឋមលើប្រភេទបន្ទុកចំណាយភាគព្រឹក្ស និងផលចំណេញ

៤.១. ការកំណត់ភារកិច្ច និងប្រភេទបន្ទុកចំណាយ

ជម្រើស	រាជរដ្ឋាភិបាល	ធុរកិច្ច
ជម្រើសទី១៖ រក្សាស្ថានភាពដើម និងពង្រឹងការអនុវត្តលិខិតបទដ្ឋានដែលមានស្រាប់	<p>ចំណាយសរុប 70 438,91 USD</p> <ul style="list-style-type: none"> - សិក្ខាសាលាផ្សព្វផ្សាយសាធារណៈ ចំនួន ៣ លើក - ក្រុមការងារអធិការកិច្ច - ចំណាយរដ្ឋបាលផ្សេងៗ 2% 	<p>ចំណាយសរុបចំនួន 13 650 USD</p> <ul style="list-style-type: none"> - ម៉ាស៊ីនខ្នាតតូច - ថ្លៃចុះបញ្ជី - ចំណាយសម្ភារៈផ្សេងៗ - ថ្លៃជួសជុល - តំណើរការអាជីវកម្ម

		- ចំណាយផ្សេងៗ 5%
ជម្រើសទី២៖ ចេញសេចក្តីព្រាងប្រកាសស្តីពី នីតិវិធីនិងលក្ខខណ្ឌក្នុងការផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណធនធានរ៉ែសម្រាប់ការធ្វើអាជីវកម្មបូមខ្សាច់ទន្លេ ស្ទឹងព្រែក និងបឹងប្តូរ លក្ខណៈសិប្បកម្មនិងទ្រងទ្រាយតូច។	ចំណាយសរុប 76 886,74 USD - ប្រជុំផ្ទៃក្នុងក្រសួងចំនួន ១០ លើក - ចំណាយសម្រាប់ការចុះស្ទង់មតិ រយៈពេល ៥ ថ្ងៃចំនួន ២ លើក - វេទិការសាធារណៈរយៈពេល១ថ្ងៃ ចំនួន ៣ លើក - សិក្ខាសាលាផ្សព្វផ្សាយសាធារណៈ ចំនួន ៣ លើក - ក្រុមការងារអធិការកិច្ច	ចំណាយសរុបចំនួន 15 225 USD - ម៉ាស៊ីនខ្នាតតូច - ថ្លៃចុះបញ្ជី - ចំណាយសម្ភារៈផ្សេងៗ - ថ្លៃជួសជុល - តំណើរការអាជីវកម្ម - មូលនិធិអភិវឌ្ឍន៍រ៉ែ - មូលនិធិបណ្តុះបណ្តាល - កម្រៃសេវាចំណូលរដ្ឋ - ចំណាយផ្សេងៗ 5%

៤.២. ការកំណត់ប្រភេទនៃផលចំណេញ

ជម្រើស	ប្រភេទនៃផលចំណេញ
សំណើបញ្ញត្តិកម្ម៖	
ជម្រើសទី១៖ រក្សាស្ថានភាពដើម និងពង្រឹងការអនុវត្តលិខិតបទដ្ឋានដែលមានស្រាប់	<p>-ជម្រើសទីមួយនេះជាជម្រើសដែលមានបន្ទុកចំណាយតិច និងមានផលចំណេញច្រើនដោយសារខ្លឹមសារនៃលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តដែលមានស្រាប់ពិសេស ប្រកាសលេខ៣២១១ច.អជរ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី០១ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៧ ស្តីពី “ការធ្វើប្រតិភូកម្មមុខងារក្នុងការផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណធនធានរ៉ែសម្រាប់ប្រតិបត្តិការរ៉ែមានលក្ខណៈជាសិប្បកម្មនិងខ្នាតតូចទៅឱ្យរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិរាជធានី ខេត្ត” មានលក្ខណៈគ្រប់គ្រាន់និងងាយស្រួលដល់ប្រជាពលរដ្ឋក្នុងការដាក់ពាក្យស្នើសុំអាជ្ញាបណ្ណសិប្បកម្មធនធានរ៉ែ រួមទាំងផ្តល់ផលចំណេញជាច្រើនទៀតរួមមាន៖</p> <ul style="list-style-type: none"> -កាត់បន្ថយការធ្វើអាជីវកម្មបូមខ្សាច់ខ្នាតតូចខុសច្បាប់ -លើកកម្ពស់ការប៉ះពាល់និងការខូចខាតបរិស្ថាន -ប្រមូលចំណូលចូលរដ្ឋប្រសើរជាងមុន -កាត់បន្ថយការប៉ះពាល់ខុសភាពនិងអាយុជីវិតប្រជាពលរដ្ឋដែលនៅក្បែរតំបន់ប្រតិបត្តិការធនធានរ៉ែ -កាត់បន្ថយការធ្វើអាជីវកម្មខុសតំបន់អនុញ្ញាតនិងខុសស្តង់ដារបច្ចេកទេស

	-កាត់បន្ថយការបំពុលទឹក មនុស្ស សត្វនិងជីវៈចម្រុះ -មានភាពងាយស្រួលក្នុងការគ្រប់គ្រងអាជីវកម្មនិងពន្ធ
ជម្រើសទី២៖ ចេញសេចក្តីប្រកាសស្តីពី នីតិវិធីនិងលក្ខខណ្ឌក្នុងការផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណធនធានរ៉ែ សម្រាប់ការធ្វើអាជីវកម្មបូមខ្សាច់ទន្លេ ស្ទឹងព្រែក និងបឹងបួរលក្ខណៈសិប្បកម្មនិងទ្រង់ទ្រាយតូច។	ជម្រើសទីពីរមិនបានផ្តល់ផលចំណេញច្រើននោះទេ ប៉ុន្តែកាន់តែបង្កភាពស្មុគស្មាញដល់អាជីវករក្នុងការអនុវត្តទៀតផង ដោយសារតែខ្លឹមសារនៃសេចក្តីព្រាងប្រកាសនេះមានលក្ខណៈស្មុគស្មាញ និងយោងទៅលើលក្ខខណ្ឌនៃប្រកាសដែលនិរាករណ៍រួចហើយ។

៤.៣. វិសាលភាពនៃជម្រើសនីមួយៗ

ជម្រើស	វិស័យឬប្រភេទធុរកិច្ច	ចំនួនធុរកិច្ច	ឯកសារយោង/ភស្តុតាង
ជម្រើសទី១៖ រក្សាស្ថានភាពដើម និងពង្រឹងការអនុវត្តលិខិតបទដ្ឋានដែលមានស្រាប់	គ្របដណ្តប់លើការធ្វើអាជីវកម្មធនធានរ៉ែគ្រប់ប្រភេទដោយកំណត់ពីនីតិវិធី និងលក្ខខណ្ឌបច្ចេកទេសដែលមានលក្ខណៈសិប្បកម្មនិងទ្រង់ទ្រាយតូច (ដែលមានចែងក្នុងឧបសម្ព័ន្ធនៅតាមប្រភេទនីមួយៗ)	១៧	កិច្ចប្រជុំពិភាក្សាជាមួយក្រុមការងារវាយតម្លៃលើផលប៉ះពាល់នៃលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តក្រសួងរ៉ែនិងថាមពល
ជម្រើសទី២៖ ចេញសេចក្តីព្រាងប្រកាស ស្តីពី នីតិវិធី និងលក្ខខណ្ឌក្នុងការផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណធនធានរ៉ែ សម្រាប់ការធ្វើអាជីវកម្មបូមខ្សាច់ទន្លេ ស្ទឹងព្រែក និងបឹងបួរ លក្ខណៈសិប្បកម្មនិងទ្រង់ទ្រាយតូច	អាជីវកម្មបូមខ្សាច់ទន្លេ ស្ទឹង ព្រែក និងបឹងបួរលក្ខណៈសិប្បកម្មនិងទ្រង់ទ្រាយតូច។	១៧	ការចុះស្ទង់មតិនៅខេត្តសៀមរាប និងខេត្តពោធិ៍សាត់

៥. កិច្ចពិគ្រោះយោបល់

ក្រោយបានធ្វើការស្ទង់មតិនៅខេត្តពោធិ៍សាត់រួចហើយ អាជីវករមួយខ្សាច់ចំនួន៣០នាក់បានប្រាប់មកក្រុមការងារនូវបញ្ហាប្រឈមនៃការធ្វើអាជីវកម្មបូមខ្សាច់លក្ខណៈសិប្បកម្មនៅតាមផ្លូវទឹក និងបានលើកជាសំណូមពរដែលមានខ្លឹមសារដូចតទៅ៖ (បន្ថែមយោបល់អាជីវករ)

១-បញ្ហាប្រឈម (Other comment)

- អាជីវករមួយចំនួនសម្រេចចិត្តធ្វើអាជីវកម្មបូមយកខ្សាច់ទាំងគ្មានអាជ្ញាបណ្ណដើម្បីរកចំណូលសម្រាប់ទ្រទ្រង់ជីវភាព ប៉ុន្តែពួកគាត់យល់ព្រមក្នុងការបង់ប្រាក់សួយសារ ប្រាក់អត្ថប្រយោជន៍បន្ថែម និង

កម្រៃផ្សេងទៀតជូនរដ្ឋ។ ពួកគាត់បានលើកឡើងថា មូលហេតុនៃការធ្វើអាជីវកម្មដោយគ្មានអាជ្ញាបណ្ណនេះ គឺដោយសារមានភាពយឺតយ៉ាវនៃការងាររដ្ឋបាលរបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ក្នុងការយល់ព្រមលើ សំណើសុំអនុញ្ញាតផ្តល់ទីតាំងសម្រាប់ធ្វើប្រតិបត្តិការអាជីវកម្មសិប្បកម្មធនធានរ៉ែ។

- ប្រជាពលរដ្ឋដែលរស់នៅតាមច្រាំងទន្លេ ស្ទឹង បឹងបួរ និងព្រែកបានធ្វើការរំខានដល់អាជីវករដែល ធ្វើការបូមខ្សាច់នៅតាមទន្លេ ស្ទឹង បឹងបួរ និងព្រែក ដោយលើកឡើងថាទីតាំងនៃការបូមខ្សាច់ដែលស្ថិតនៅ តាមដងទន្លេ ស្ទឹង និងព្រែកទាំងនោះស្ថិតក្នុងដីកម្មសិទ្ធិរបស់គាត់។ លើសពីនេះទៅទៀត ពួកគាត់បាន អះអាងថាការប្រឆាំងមិនឱ្យមានប្រតិបត្តិការធនធានរ៉ែនេះគឺការពារកុំឱ្យមានការបាក់ដីនៅតាមច្រាំង។
- ទីតាំងបូមខ្សាច់មួយចំនួនគ្មានខ្សាច់សម្រាប់បូម ហើយទីតាំងខ្លះទៀតអាចបូមបានត្រឹមតែ ប្រាំមួយខែប៉ុណ្ណោះ។

២-សំណូមពរ (Other comment)

- ជួយសម្រួលដល់ការផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណឱ្យបានទាន់ពេលវេលា ដើម្បីឱ្យអាជីវករមានពេលវេលាគ្រប់ គ្រាន់សម្រាប់ស្វែងរកចំណូលទ្រទ្រង់ជីវិត។
- ធ្វើការពន្យល់ណែនាំដល់ប្រជាពលរដ្ឋដែលរស់នៅតាមដងទន្លេ ស្ទឹង បឹងបួរ និងព្រែកអំពីសិទ្ធិ កាន់កាប់ដីធ្លីរបស់ពួកគាត់
- បន្ថយអត្រាកម្រៃសួយសារ អត្ថប្រយោជន៍បន្ថែម និងកម្រៃសេវាផ្សេងទៀត

៦. សន្និដ្ឋាន

តាមការសន្និដ្ឋានយើងសង្កេតឃើញថា “ជម្រើសទី១” ជាជម្រើសដ៏ស័ក្តិសមបំផុតសម្រាប់ ដោះស្រាយបន្ទុកក្នុងការគ្រប់គ្រងរបស់ក្រសួងរ៉ែនិងថាមពល និងសម្រួលដល់ធុរៈកិច្ចក្នុងការអនុវត្តតាម លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តជាធរមាន។

“ជម្រើស២” មិនបានផ្តល់ផលចំណេញណាមួយដែលគួរឱ្យកត់សម្គាល់នោះទេ។ ជម្រើសទី២ តម្រូវឱ្យមានការប្រើប្រាស់ថវិការដ្ឋបន្ថែមច្រើន និងបង្កឱ្យមានភាពស្មុគស្មាញចំពោះអាជីវករនៅពេល អនុវត្តច្បាប់និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តផងដែរ ដោយសារខ្លឹមសារនៃប្រកាសនេះមានភាពប្រហាក់ប្រហែល ទៅនឹងប្រកាសលេខ៣២១រថ.អធរ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី០១ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៧ ស្តីពី “ការធ្វើប្រតិបត្តិកម្មមុខងារ ក្នុងការផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណធនធានរ៉ែសម្រាប់ប្រតិបត្តិការរ៉ែមានលក្ខណៈជាសិប្បកម្មនិងខ្នាតតូចទៅឱ្យរដ្ឋបាល ថ្នាក់ក្រោមជាតិរាជធានី ខេត្ត”។

ការធ្វើអាជីវកម្មបូមខ្សាច់ទន្លេ ស្ទឹង ព្រែក និងបឹងបួរនេះមិនមានផលប៉ះពាល់គួរឱ្យកត់សម្គាល់ ចំពោះធុរកិច្ចទេ ដូច្នេះប្រកាសនេះមិនគួរត្រូវវាយតម្លៃពេញលេញបន្តទៀតទេ។

តើចាំបាច់ធ្វើ RIS ដែរឬទេ?

- ចាំបាច់៖
- មិនចាំបាច់៖

ដោយសារតែជម្រើសទី១មានលក្ខណៈជាសិប្បកម្មនិងទ្រង់ទ្រាយខ្នាតតូច ដែលមិនបង្កឲ្យមានផលប៉ះពាល់ជាអវិជ្ជមានធ្ងន់ធ្ងរ ឬគួរឲ្យគាត់សម្គាល់នោះទេ (បន្ទុកចំណាយទាប...)។

៧. ការអនុវត្ត និងការតាមដានត្រួតពិនិត្យ

៧.១. ដើម្បីលើកកម្ពស់តម្លាភាព និងអភិបាលកិច្ចល្អក្នុងអំឡុងពេលនៃការដាក់ឲ្យអនុវត្ត

អគ្គនាយកដ្ឋានជំនាញនៃក្រសួងរ៉ែនិងថាមពលគួរធ្វើការផ្សព្វផ្សាយប្រកាសលេខ ៣២១រថ.អធ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី០១ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៧ ស្តីពី “ការធ្វើប្រតិភូកម្មមុខងារក្នុងការផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណធនធានរ៉ែសម្រាប់ប្រតិបត្តិការរ៉ែមានលក្ខណៈជាសិប្បកម្មនិងខ្នាតតូចទៅឱ្យរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិរាជធានី ខេត្ត” នេះឲ្យបានទូលំទូលាយដល់សាធារណៈជន អាជីវករ និងអ្នកពាក់ព័ន្ធ និងណែនាំទៅមន្ទីររ៉ែនិងថាមពល រាជធានីខេត្តចុះផ្សព្វផ្សាយដល់មូលដ្ឋាន និងពង្រឹងសមត្ថភាពមន្ត្រីថ្នាក់ជាតិនិងថ្នាក់ក្រោមជាតិក្នុងការចុះត្រួតពិនិត្យ និងធ្វើអធិការកិច្ចលើលក្ខណៈបច្ចេកទេសក្នុងការធ្វើប្រតិបត្តិការបូមយកខ្សាច់។

៧.២. ការត្រួតពិនិត្យនិងតាមដាន

(ប្រកាសលេខ ៣២១ កំណត់ពេល)

ដំណើរការ	ឈ្មោះ	មុខងារ	ទំនាក់ទំនង
រៀបចំដោយក្រសួងរ៉ែនិងថាមពល	យ៉ែម កាន់នីកា	អគ្គនាយករងនៃអគ្គនាយកដ្ឋានកិច្ចការទូទៅ	០១២ ៨៥០ ៨៥៦
	សួរ ប៊ុនម៉ារីយ៉ា	អនុប្រធាននាយកដ្ឋាននីតិកម្ម	០១៦ ៣៨១ ៤៣៨
	សូ រចនា	អនុប្រធានការិយាល័យស្រាវជ្រាវនិងវាយតម្លៃលើផលប៉ះពាល់នៃលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត	០១២ ៣២៣ ៤៣៦
ផ្តល់យោបល់ដោយ ECOSOCC/RET	ឯកឧត្តម ប៊ិច សុខា	អនុប្រធានRET	០១២ ៦៩៨ ៩៩៩
	ឯកឧត្តម អេង រត្នមុនី	ប្រធានផ្នែកបណ្តុះបណ្តាល	០១២ ៩១២ ០០៩
ជំនួយការ	លោក រ៉ុម ផល្លីស	បុគ្គលិករដ្ឋបាល	០៧៨ ២៣៥ ០៧៨